

ת"פ 63868/12/21 - מדינת ישראל נגד יוסף גנדור

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 63868-12-21 מדינת ישראל נ' גנדור (עציר) 26 ינואר 2023

לפני: כבוד השופט אינאס סלאמה

המאשימה: מדינת ישראל

ע"י פרקליטות מחוז חיפה

נגד

הנאשם:

יוסף גנדור

ע"י עו"ד בוריס שרמן

מטעם הסנגוריה הציבורית

גזר דין

1. הנאשם שלפניי הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**").

כתב האישום

2. על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 13.12.2021 בשעה 18:00 או בסמוך לכך, הלך המתלונן ל.ד. ליד 1985 (להלן: "**המתלונן**"), ברח' סירקין בחיפה (להלן: "**הרחוב**"), כאשר בכיסו מכנסיו ארנק ובתוכו כסף מזומן בסך 1,500 ₪ ושיק על סך 2,225 ₪ הרשום לפקודתו של המתלונן, וכן טלפון נייד מסוג סמסונג A12 (להלן: "**הארנק**", "**הכסף**", "**השיק**" ו"**הטלפון הנייד**", בהתאמה).

הנאשם, יחד עם אחר, שזהותו אינה ידועה (להלן: "**האחר**"), שהו ברחוב, הבחינו במתלונן והחליטו לשדוד אותו. בהמשך לכך, קרא הנאשם למתלונן להיכנס עמו למבנה נטוש ברחוב, והמתלונן נכנס למבנה (להלן: "**המבנה**"). בתוך המבנה, אחז הנאשם בחוזקה את המתלונן בחולצתו, הכניס את ידיו לכיס מכנסיו והוציא ממנו את הארנק. המתלונן נאבק בנאשם, הצליח להשתחרר מאחיזתו והחל לצאת מהמבנה בסוּבְרו בטעות כי הארנק נמצא ברשותו. הנאשם, אשר לקח את הארנק מהמתלונן במהלך המאבק, הוציא ממנו את הכסף ואת השיק והשליך אותו במבנה. משהבחין המתלונן כי הארנק לא ברשותו, פנה לנאשם, שהיה בתוך המבנה, וביקש ממנו להחזיר לו את הארנק.

3. בהמשך למתואר, נכנס האחר למבנה. הנאשם והאחר, בצוותא חדא, התנפלו על המתלונן ואחזו בו בפלג גופו העליון, בעוד המתלונן נאבק בהם. במהלך עימות זה, הוציא האחר מכיסו של המתלונן את

הטלפון הנייד ונמלט מהמקום כשהוא נוטל עמו את הטלפון. בהמשך וכתוצאה מהעימות, נפלו הנאשם והמתלונן על הרצפה. המתלונן הצליח להשתחרר מאחיזתו של הנאשם וברח מהמבנה. כתוצאה ממעשי הנאשם והאחר במהלך העימות, נפצע המתלונן ונגרם לו חתך רוחבי באמה שמאל. הוא טופל בבית החולים בני ציון, שם נתפר החתך.

הכרעת הדין

4. בהכרעת הדין שניתנה בעניינו של הנאשם, ואשר כאמור במסגרתה הורשע בביצוע העבירה המיוחסת לו, קבעתי כי עלה בידי המאשימה להוכיח מעל לכל ספק סביר את עובדות כתב האישום. זאת, למעט הטענה כי מעשה השוד בוצע בצוותא על ידי הנאשם והאחר.

בעניין זה קבעתי, כי לא עלה בידי המאשימה להרים את הנטל להראות כי מדובר בביצוע בצוותא.

5. לאחר מתן הכרעת הדין שמעתי את טיעוני הצדדים לעונש. להלן יובאו בתמצית עיקרי טיעוניהם.

טיעוני הצדדים לעונש

6. המאשימה, אשר אף הגישה טיעונים בכתב, תדפיס הרשעות קודמות של הנאשם וכן גזר דין במסגרתו הוטל על הנאשם מאסר מותנה בר הפעלה, הפנתה בטיעוניה לשיקולי הענישה בעבירות שוד, ועל הצורך להחמיר, בעיקר בשל העובדה כי מדובר בעבירות נפוצות שקל לבצען. הערכים המוגנים, אשר לדידה של המאשימה נפגעים מביצוע עבירות שוד, הם הגנה על רכוש וקניין הפרט ושמירה על תחושת הביטחון שלו ושל הציבור בכללותו. עבירות אלה גורמות לפגיעה קשה בפרטיותו של הקורבן, בכבודו וברכושו, וגורמות לתחושת חוסר ביטחון אישי לקורבן ולציבור בכללותו.

עוד עמדה המאשימה על פסיקת בית המשפט העליון בנוגע לחומרה שבעבירת השוד.

בבחינת נסיבות ביצוע העבירה, הדגישה המאשימה את התכנון שקדם לביצוע העבירה, כאשר הנאשם פעל בצורה מחושבת ומתוכננת, את חלקו היחסי של הנאשם ואת הסיבות שהובילו אותו לביצוע העבירה, לשם השגת רווח קל. לדידה, מצוקה כלכלית אינה מהווה נסיבה לקולא.

7. בהמשך טיעוניה, סקרה המאשימה מספר פסקי דין על מנת לעמוד על מדיניות הענישה הנוהגת, ובסיכומם של דברים עתרה לקביעת מתחם הנע בין 3 עד 6 שנות מאסר בפועל. בשים לב לעברו הפלילי של הנאשם ובהינתן העובדה שהוא לא לקח אחריות, עתרה המאשימה למקם את עונשו של הנאשם בחלקו העליון של המתחם שיקבע. כמו כן, ביקשה להפעיל את עונש המאסר המותנה,

לתקופה של 12 חודשים, במצטבר. זאת, לצד ענישה מותנית ופיצוי למתלונן.

המאשימה הדגישה, כי הנאשם הבין היטב את מעשיו ואת השלכותיהם, וכי מדובר במי שאינו קטין אלא ליד 1991, כבן 32, אשר צבר לחובתו 9 הרשעות קודמות בעבירות סמים, גניבה, אלימות, שוד ועוד.

8. הסנגור התייחס בפתח דבריו לכך, כי הפסיקה אליה הפנתה המאשימה הינה עדות חוזרת לכך שהיא "מביאה" פסקי דין "שהמתחמים שנקבעו שם היו מקלים יותר בנסיבות חמורות יותר מבענייננו". הסנגור תהה, כיצד מבקשת המאשימה לבסס מתחם אשר נע בין 3 ל- 6 שנות מאסר בהתבסס על פסיקה זו. הסנגור הפנה לשני פסקי דין "מנחים" לשיטתו, פסיקה אשר "כולם מפנים אליה, חוץ מהמאשימה שמשום מה לא מסכימה" עם בית המשפט העליון שהנחה "מה יש לשקול ואיזה משקל יש ליתן להם". הכוונה לפסק הדין בע"פ 7655/12 (פייסל נ' מדינת ישראל) וכן לע"פ 6862/13 (חג'אזי נ' מדינת ישראל). הסנגור הדגיש, כי בענייננו לא מדובר בעבירה שבוצעה בצוותא וכי לא היה תכנון מוקדם. גם הנזק שנגרם לקורבן אינו חמור ויש להתייחס לעבירה כפי שמתייחסים לעבירות שוד שבוצעו באופן ספונטני, ללא תכנון מוקדם וללא שימוש בנשק, ולקבוע כי מתחם העונש בענייננו נע בין 9 חודשי מאסר בפועל אותם ניתן לרצות בעבודות שירות ועד 24 חודשי מאסר בפועל.

9. הסנגור הדגיש, כי מדובר באירוע "לחלוטין ספונטני", של נאשם "אשר מנהל אורח חיים שולי, של אדם מכור, אדם רחוב", אשר נמצא באקראי באותו מקום. לראיה, "הוא גם נעצר בדיוק באותו מקום כשהוא יושב עם עוד נרקומנים". הסנגור הוסיף, בלי לזלזל בחומרת האלימות שהופעלה, כי מדובר באירוע לא מתוכנן ובנזקים שאינם חמורים, וכאשר הנאשם ביצע את העבירה לבד.

הסנגור ציין, כי עסקין בנאשם אשר התקיים מקצבת ביטוח לאומי, אמו אושפזה בעבר בבית חולים לבריאות הנפש ואביו נפטר כשהיה בן 3 שנים בלבד. בהיותו בן שנתיים, הוא הוצא מהבית, ומגיל צעיר סבל מהפרעות התנהגות. עד גיל 10 הוא למד בפנימייה והוא סיים 8 שנות לימוד בלבד. מגיל צעיר הוא הסתבך בפלילים, וכאשר ניתן להבין שיש קשר בין ההסתבכויות שלו לבין צריכת הסמים. הסנגור הפנה למסמכים שהוגשו בעניין מצבו הרפואי-גופני והנפשי של הנאשם. נטען, כי ההגנה אמנם אינה עותרת לתחולת סייג לאחריות פלילית, אך מדובר בנסיבות רלוונטיות לעונש. ריצוי מאסר לאדם, "דוגמת הנאשם", קשה יותר מאשר לאדם בריא בגופו ובנפשו. הנאשם אמנם לא נטל אחריות, אך בניהול ההליך ההגנה ויתרה על עדים והשתדלה לחסוך, ככל שניתן, בזמן שיפוטי.

אשר למאסר המותנה ומאחר ומדובר במאסר ארוך, טען הסנגור כי "נטיית בית המשפט לחפיפה ולחלקית, תיגבר". הסנגור עתר לנהוג עם הנאשם "במידת רחמים מסוימת" ולחפוף את המאסר המותנה חלקית.

10. לקראת חתימת הדיון, אמר הנאשם את דברו כדלקמן: "אני מבקש שתקל איתי".

דין והכרעה

11. העיקרון המנחה בגזירת הדין הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם העומד לדין, לבין סוג העונש שיוטל עליו ומידתו.

בעת קביעת מתחם עונש הולם למעשה עבירה שביצע נאשם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

לאחר קביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט לאתר את העונש המתאים לנאשם בגבולות המתחם שנקבע, תוך התייחסות לנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה. בית המשפט יכול לחרוג ממתחם העונש, הן לקולא - משיקולי שיקום, והן לחומרה - משיקולי הגנה על שלום הציבור.

מתחם העונש ההולם

12. בעת קביעת מתחם העונש ההולם, יש לעמוד תחילה על הערכים החברתיים המוגנים אשר נפגעו מהעבירה שביצע הנאשם, ועל מידת הפגיעה בהם.

מעשיו של הנאשם גרמו לפגיעה בשורה של ערכים חברתיים, בראשם הגנה על ביטחון הציבור ושלומו. בדרך הילוכו, ערער הנאשם את תחושת הביטחון האישי השוררת בציבור וגרם הוא לפגיעה גם בערך החברתי של הגנה על הקניין. הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים כולם, אינה ברמה גבוהה נוכח נסיבות השוד ותוצאותיו. מן הצד האחר, והגם שהשוד לא בוצע בצוותא, שוד כשלעצמו הוא מעשה בעל חומרה מרובה, ואין להסכין כי מעשים כגון דא יארעו בחברה, כדרך להשגת "כסף קל". זאת ועוד, אירוע שוד, אפילו יהא הוא מתוכנן לפרטי פרטים, ניתן לדעת את תחילתו, אך סופו אינו ידוע מראש. זאת מחמת שמעורבים בו אנשים נוספים - הקורבן ולעיתים אף עוברי אורח. כמו כן, בעניינינו השוד בוצע תוך הפעלת אלימות מסוימת, גם אם לא קשה, וכאשר למתלונן נגרם חתך באמה שמאל שבעקבותיו טופל בבית החולים בני ציון, שם נתפר החתך.

13. בית המשפט העליון עמד לא אחת על חומרת עבירת השוד, אף מקום בו זו אינה כוללת שימוש בנשק, וכן על העונש המשמעותי אשר יש להשית על מבצע עבירה זו.

ראו על כך ע"פ 4177/06 **מדינת ישראל נ' אבו הויד**, פסקה 5 (21.6.2006):

"העבירה בה הורשע המשיב (שוד בנסיבות מחמירות - א' ס') חמורה היא גם בנסיבות בהן לא

נעשה שימוש בנשק. היא מבטאת אי קבלה של תפישות היסוד של החברה באשר לכבוד שיש לנהוג בגופו של אדם ובזכותו על רכושו. היא מבטאת תפישה שלפיה כוח הזרוע הוא שמכתיב את ההתנהלות וגורמת לכך שהציבור מתנהל בתחושה של חוסר ביטחון אישי, בידיעה כי פורענות עשויה להתרגש עליו גם בהלכו לתומו ברחוב, מידו של מי אשר מבקש לעשות רווח קל. אותם אזרחים תמימים זכאים ללכת ברחוב מוגנים מפני תוקף ואורב שאינו רואה לנגד עיניו אלא את עניינו שלו. בגזירת הדין בעבירה מסוג זה ראוי כי בית המשפט ייתן את הדעת, לצד נסיבותיו האישיות של הנידון והאפשרות לשקמו, גם לצורך לשלוח מסר ברור לפיו מי שנכון לבצע מעשים מעין אלה צפוי לעונש משמעותי שיבטא גם את פגיעתו הרעה בחברה, לצד שיקולי הענישה האחרים".

14. יתרה מכך, אף מקום בו ביצוע עבירת השוד אינו מלווה באלימות, התייחס בית המשפט בחומרה לעבירה זו. ראו על כך ע"פ 7537/16 **מזרחי נ' מדינת ישראל**, פסקה 9 (30.1.2017):

"בית משפט זה עמד פעמים רבות על חומרתה של עבירת השוד - אף במצבים בהם זו נעשית ללא אלימות פיזית ומבלי שהנאשם אוזח בפועל בנשק חם או קר - וקבע כי יש בה לפגוע בביטחונו האישי של קורבן העבירה, כמו גם בסדר הציבורי ובתחושת הביטחון של הציבור כולו...".

15. מעשי השוד שונים זה מזה, ובהתאם מנעד הענישה בצידם רחב. ראו בעניין זה דבריו של כב' השופט א' רובינשטיין בע"פ 4841/13 **ספי נ' מדינת ישראל**, פסקה יא (6.2.2014), כדלקמן:

"באשר לקביעת מתחם העונש ההולם - כנודע, לובשת עבירת השוד פנים וצורות רבות וקביעת מתחמי הענישה ההולמים בגינה מגוונת; אך פטור בלא כלום אי אפשר (בבלי, חולין כז ע"ב), ואת המסגרת קבע כמובן המחוקק בקביעת 'תג העונש' לעבירה זו - אין זהה דינה של עבירה שנעברה תוך פגיעה פיסית אלימה לעבירה שבוצעה על דרך הפחדה בלבד; אין זהה דינה של עבירה שנעברה לאחר תכנון והכנה מוקדמים לעבירה אקראית-ספונטנית; אין זהה דינה של עבירה שנעברה בחבורה לדינה של עבירת אדם יחיד; אין זהה דינה של עבירה שנעשתה תוך שימוש בנשק, חם או קר, לעבירה שנעשתה ללא שימוש בנשק; אין זהה דינה של עבירה חד פעמית למסכת שיטתית של עבירות".

בכגון דא, "מידת הפגיעה בערכים החברתיים, וכך גם מדיניות הענישה הנוהגת, תלויים, אפוא, בנסיבותיו הקונקרטיות של מעשה השוד וחומרתו. מכאן **החשיבות היתרה** בבחינת כל מעשה שוד ושוד לגופו..." (ע"פ 772/13 **יחיא נ' מדינת ישראל**, פסקה 10 (29.6.2014), (להלן: "עניין יחיא").

16. לאחר שאמרתי זאת, אסקור להלן מספר פסקי דין, המבטאים את מדיניות הענישה הנוהגת, ממנה יש

להקיש לענייננו, ואשר בין היתר על יסודה ייקבע מתחם העונש ההולם במקרה דכאן;

ע"פ 5608/19 **אזברגה נ' מדינת ישראל** (9.1.2020) - לאחר שבית המשפט העליון הציע לאזברגה לשקול האם הוא עומד על ערעורו, הלה ביקש לחזור בו מן הערעור, והערעור נדחה. בבית המשפט המחוזי אזברגה הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בביצוע שוד בנסיבות מחמירות. אזברגה פגש בקורבן העבירה, יליד 1957 הסובל מקושי בהליכה, בקיוסק. זאת, משביקש קורבן העבירה מאזברגה בסוברו כי הוא עובד בקיוסק, לפרוט שטר כסף מחבילת שטרות שהחזיק בכיסו. אזברגה עקב אחרי קורבן העבירה, לרבות כשעלה על מטרונית לכיוון ביתו. משנכנס קורבן העבירה לבניין, התנפל עליו אזברגה מאחור, חנק אותו, הפילו ארצה, תקף אותו באגרופים לפניו ובברכיה, נשך אותו בידו, שלף מכיס מכנסיו סך של ₪ 2,600 ונמלט מהמקום. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 24 ל- 48 חודשי מאסר בפועל, וגזר 30 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

ע"פ 4442/19 **מדינת ישראל נ' שוץ** (13.11.2019) - בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה על קולת עונשי המאסר שנגזרו על המשיבים לאחר שהורשעו בשתי עבירות של שוד בצוותא בנסיבות מחמירות. נוסף על כך המשיב 1 הורשע בעבירה של תקיפת שוטר. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם ביחס למשיב 1 נע בין 20 ל- 36 חודשי מאסר בפועל. בתוך המתחם נגזר דינו של משיב 1 (גיל צעיר וללא עבר) ל- 20 חודשי מאסר בפועל. אשר למשיב הנוסף, המתחם הועמד על 24 - 48 חודשי מאסר, בשל האלימות שהפעיל במסגרת מעשי השוד (בין היתר דקירת אחד המתלוננים בירך באמצעות סכין). על משיב זה נגזרו 28 חודשי מאסר בפועל. כאמור, בית המשפט העליון קיבל את הערעור והחמיר בעונשם של המשיבים כאשר הוסיף לעונש של כל אחד מהם 10 חודשי מאסר בפועל.

ע"פ 8271/17 **מדינת ישראל נ' אבו גליון** (30.1.2018) - המשיב הורשע על פי הודאתו בעבירות של קשירת קשר לפשע ושוד בנסיבות מחמירות. על פי המתואר, המשיב קשר קשר עם אחר לשדוד טלפונים ניידים מידיהם של צעירים. לשם כך, המשיב הצטייד בחפץ דמוי אקדח, והאחר הצטייד באקדח. המשיב והאחר הבחינו בשני המתלוננים. המשיב ניגש לאחד מהם, והאחר ירה באוויר. המשיב איים על המתלונן באמצעות החפץ ודרש ממנו את הטלפון הנייד. המתלונן סרב, והמשיב דחף אותו ונטל את הטלפון. האחר נטל ממתלונן קטין את הטלפון שבידו. המשיב והאחר נמלטו מהמקום, כשהאחר יורה ירייה נוספת באוויר. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 15 ל- 40 חודשי מאסר בפועל; השית על המשיב 23 חודשי מאסר בפועל, וכן הורה על הפעלת מאסר מותנה של 10 חודשים, באופן שחמישה חודשים ירוצו במצטבר. בית המשפט העליון החמיר בעונשו של המשיב, כך שעונש המאסר יעמוד על 31 חודשים, ויחד עם המאסר המותנה שהופעל על ידי בית המשפט המחוזי - 36 חודשי מאסר בפועל.

ע"פ 1615/17 **עבידאת נ' מדינת ישראל** (6.9.2017) - ערעורו של עבידאת נדחה (לאחר שבית המשפט העליון הציע לשקול האם הוא עומד על ערעורו, והמערער הודיע כי אין הוא עומד על הערעור). בבית המשפט המחוזי, עבידאת ונאשם נוסף, הורשעו על פי הודאתם בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירת שוד בנסיבות מחמירות. על פי המתואר, בשעה 01:00 המתלוננת ילידת 1996, יצאה את מקום

עבודתה בדרכה לביתה. לאחר שחלפה על פני הנאשמים, הנאשם הנוסף משך בחוזקה את תיקה, והמתלוננת נפלה ונחבטה בקרקע. הנאשמים תפסו את המתלוננת ומשכו אותה, תוך שהם בועטים בגבה ומנסים לחטוף ממנה בכוח את התיק. בהמשך, ולאחר שהנאשמים לא הצליחו לקחת את התיק, עבידאת לקח את הטלפון הנייד שלה, והנאשמים נמלטו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 1 ל- 3 שנות מאסר בפועל, והשית על כל אחד מהנאשמים 16 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

ע"פ 5974/15 **אבקסיס נ' מדינת ישראל** (10.8.2016)-פסק דין אליו הפנתה המאשימה. נדחה ערעורו של המערער אשר הורשע, יחד עם אחר, בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות וקשירת קשר לביצוע פשע. על המערער נגזרו בבית המשפט המחוזי 45 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלוות. עונש דומה נגזר על שותפו של המערער, אשר בעת ביצוע השוד, המתין על קטנוע, אלא שעונש זה כולל הפעלה "באופן חופף לנאשם 2 שני עונשי מאסר מותנה בן 8 חודשים". המערער מיקד טענותיו בפער שבין עונש המאסר בפועל שהוטל עליו לבין עונש המאסר שהוטל על שותפו. בית המשפט העליון דחה כאמור את הערעור תוך שמצא כי ההבדלים בין המערער לשותפו, יש בהם כדי להצדיק את הפער בענישה. זאת לצד הודאתו של השותף וגילו הצעיר.

ע"פ 5780/13 **בן אבו נ' מדינת ישראל** (16.7.2014) - בית המשפט העליון קיבל את ערעורו של המערער אשר הורשע בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות והחזקת סכין שלא כדין, ונגזרו עליו בבית המשפט המחוזי 52 חודשי מאסר בפועל. מתחם העונש אותו קבע בית המשפט המחוזי, נע בין 3 ל- 6 שנות מאסר. בית המשפט העליון התערב בקביעת המתחם אותו העמיד על טווח שבין 30 לבין 60 חודשי מאסר בפועל. עונשו של המערער הופחת לכדי 45 חודשי מאסר בפועל.

עניין יחיא המצוין לעיל - בית המשפט העליון מקבל את ערעורו של המערער אשר הורשע בעבירת שוד בניגוד לסעיף 402(א) לחוק ושהייה בלתי חוקית בישראל ונגזרו עליו 4 שנות מאסר לריצוי בפועל לצד עונשים נלווים, באופן שעונש המאסר בפועל בגין שתי העבירות יעמוד על 24 חודשים. קבלת הערעור אמנם התבססה על כך כי מתחם הענישה אשר נקבע על ידי בית המשפט המחוזי (3 - 6 שנות מאסר בפועל) אינו תואם את נסיבות ביצוע העבירה, אינו מתיישב עם מדיניות הענישה הנוהגת וקביעתו לא נעשתה תוך יישום מלוא הוראות תיקון 113 לחוק, אך במקביל בית המשפט זקף לזכותו של המערער, בין היתר, את העובדה כי הוא נעדר הרשעות קודמות, נטל אחריות על מעשיו והביע חרטה. לציין, כי באותו עניין הורשע המערער בשוד של תיק מאישה שישבה על ספסל בגן ציבורי. היא רדפה אחריו והשיגה אותו. המערער חסם את פיה כדי להשתיקה, אחז בידה בכוח והפילה ארצה. המערער שכב על גופה של המתלוננת והכניע אותה ולאחר מכן קם ונמלט מהמקום כשהתיק בחזקתו. כתוצאה מהאירוע נשרטה המתלוננת ונגרם לה שטף דם קל בידה.

ע"פ 7655/12 **פייסל נ' מדינת ישראל** (4.4.2013) - פסיקה אליה הפנתה ההגנה. המערער הורשע על פי הודאתו בעבירת שוד. על פי המתואר שם, בין המערער ושניים נוספים שהיו עמו לבין המתלונן התעורר ויכוח. בהמשך, השלושה תקפו את המתלונן אשר נפל ארצה, ונטלו ממנו מכשיר טלפון נייד וכ- 500 ₪. בית המשפט המחוזי העמיד את טווח הענישה על 4 עד 6 שנות מאסר בפועל, והשית על המערער 30 חודשי מאסר בפועל ופיצוי למתלונן. בית המשפט העליון ציין כי עיון בפסיקה מעלה שמתחם הענישה הראוי לעבירות שוד שבוצעו בנסיבות דומות עומד על תקופה של 6 חודשי מאסר ועד שנתיים מאסר, והעמיד את עונשו של המערער על 20

חודשי מאסר בפועל.

ת"פ (מחוזי חיפה) 56193-05-21 **מדינת ישראל נ' פלוני** (12.1.2022) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בביצוע עבירת שוד בסניף בנק, באמצעות פתק שנמסר לפקידת הבנק ובו נכתב "תנועה אחד לא במקום הורג אותך והורג את עצמי אין לי מה להפסיד כסף ומהר". בגזר הדין של הח"מ נקבע מתחם הנע בין 12 לבין 36 חודשי מאסר בפועל, ונגזר עונש של 19 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

ת"פ (מחוזי ירושלים) 50481-02-20 **מדינת ישראל נ' מצפר** (2.12.2020) - מצפר הודה במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב אישום מתוקן והורשע בעבירת שוד בנסיבות מחמירות. על פי המתואר, המתלוננת ילידת 1947, התהלכה ברחוב כשעל כתפה תיק. מצפר אשר נסע ברכב בו נהג אדם אחר, הבחין במתלוננת, הורה לאחר לבצע פניית פרסה ובהמשך לעצור את הרכב. מצפר יצא מהרכב, החל ללכת אחר המתלוננת, ואחר כך רץ לעברה, תפס בתיק ומשך אותו. המתלוננת הוטחה בכוח על המדרכה והתגלגלה עליה. בהמשך, נעשה שימוש בכרטיסי האשראי שנגנבו מהמתלוננת. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 20 ל-40 חודשי מאסר, וגזר עונש של 28 חודשי מאסר בפועל; הפעלת עונש מאסר מותנה של 9 חודשים, חודשיים במצטבר ושבעה חודשיים בחופף, וכן עונשים נלווים.

ת"פ (מחוזי מרכז) 21967-03-20 **מדינת ישראל נ' קאשי** (27.10.2020) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בביצוע עבירות של שוד והפרת הוראה חוקית. בכל הנוגע לעבירת השוד, על פי המתואר, הנאשם נכנס לחנות נוחות בתחנת דלק כשהוא חבוש בקפוצ'ון ובידו חפץ חד. הנאשם איים על המוכרת באמצעות החפץ החד, הורה לה להביא את הכסף שבקופה, לקח סך של כ-1,500 ₪ ונמלט. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר, והשית על הנאשם 18 חודשי מאסר בפועל, הפעלת מאסר מותנה בן 3 חודשים במצטבר, וכן עונשים נלווים.

עד כאן סקירת הפסיקה.

17. בכל הנוגע ל**נסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, יש ליתן את הדעת לכך כי חלקו של הנאשם בביצוע מעשה השוד היה חלק מרכזי, שכן היה זה הנאשם אשר החל את האירוע ואף נאבק עם המתלונן בשני חלקיו של האירוע. בשל המאבק בין הנאשם למתלונן, האחרון נפצע כפי שפורט לעיל. אף אם אין עסקינן בביצוע בצוותא, חלקו של הנאשם עולה על חלקו של האחר. כך גם לעניין העדר התכנון, שכן גם אם מדובר באירוע ספונטני, חומרתו אינה מבוטלת, שכן גם מעשה שוד שכזה פגע בתחושת הביטחון של המתלונן, בקניינו, בכבודו וגם הביא לפגיעתו, הגם שמדובר בפגיעה קלה.

אין כל הצדקה למעשה שביצע הנאשם, וגם הטיעון כי עסקינן במצוקה כלכלית ובמי אשר צורך סמים וחיי אינם קלים, אין בו כדי להוות נסיבה לקולא ובוודאי אין בו משום הצדקה לאירוע.

בצד כל אלו, יש להביא בחשבון כי בהיעדר קיומו של נשק חם או קר או כלי הנחזה להיות כזה, פוטנציאל הסיכון לפגיעה בגוף פוחת, ומכל מקום פוטנציאל זה לא התממש בסופו של דבר במלוא עצמתו, מחמת שהנזק בפועל כאמור היה קל יחסית.

18. על רקע נסיבות ביצוע העבירה, הערכים החברתיים אשר נפגעו כתוצאה מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בהם, כמו גם מדיניות הענישה הנהוגה, סבורני כי מתחם העונש ההולם את עבירת השוד שביצע הנאשם נע בין **16 חודשי מאסר בפועל לבין 40 חודשי מאסר בפועל**, לצד עונשים נלווים.

19. בענייננו, לא מצאתי כי מתקיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם לחומרה או לקולא. שיקול ההגנה על שלום הציבור, הגם שמתקיים מעצם הערך המוגן שנפגע, אינו מצדיק חריגה מהמתחם. שיקול השיקום, בשים לב לנסיבות, אינו מתקיים ואינו מצדיק גם הוא סטייה מהמתחם.

משנקבע מתחם העונש ההולם, ומשלא מצאתי מקום לחרוג מגבולותיו, אעבור לקבוע את העונש המתאים לנאשם בגבולות המתחם.

העונש המתאים לנאשם

20. בעת קביעת העונש המתאים לנאשם, יש להתחשב **בנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה**, כמפורט בסעיף 40יא לחוק.

בענייננו, שעה שהנאשם בחר לנהל את משפטו, אין לומר כי ניתן לזקוף לזכותו חיסכון בזמן שיפוטי, הודאה, נטילת אחריות וכיוצא בזה. מובן כי זכותו של כל נאשם לעמוד על חפותו ולנהל את משפטו עד תום. אלא שבכגון דא, היה ובסופו של דבר הנאשם יורשע בדין, נגרעות מטבע הדברים נסיבות לקולא שניתן היה להתחשב בהן אילו בחר הנאשם להודות ולחסוך זמן שיפוטי.

לנאשם עבר פלילי שאינו מבוטל, שכן לחובתו 9 הרשעות קודמות, האחרונה היא מיום 1.10.2020 בעבירות סמים. עברו זה כולל, בין היתר, אף עבירות אלימות של שוד, גניבה, תקיפה ועוד.

נסיבות חייו של הנאשם אינן קלות כפי שפורט על ידי הסנגור וכפי שעולה מהמסמכים שהוגשו בעניינו בתיק זה. בכך, יש כדי להצדיק התחשבות לקולא במידת מה. הדבר יבוא לידי ביטוי בחפיפת שליש מהמאסר המותנה, לעונש המאסר שיוטל על הנאשם בגין תיק זה.

21. אם כן, בשקלול הנתונים לחומרה ולקולא, איני סבור כי יש לחרוג ממתחם העונש ההולם. בהינתן מכלול השיקולים, דומני כי יש למקם את עונש מאסרו בפועל של הנאשם מעט מעל מחצית מתחם

העונש ההולם, אף זאת בשים לב לנסיבות חייו הלא פשוטות ומתוך התחשבות בהן לקולא. זאת, לצד השתת ענישה משמעותית צופה פני עתיד.

בדרך זו, הכוללת הן מאסר ממושך מאחורי סורג ובריח והן מאסרים מותנים, יוגשם עיקרון ההלימה ואף תושג הרתעת הרבים. ענישה זו תביא גם להרתעת הנאשם, ובכך כולי תקווה כי הנאשם ישוב אל דרך הישר עם תום ריצוי עונשו.

סוף דבר

22. על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- שלושים (30) חודשי מאסר בפועל.

- כמו כן אני מפעיל את עונש המאסר המותנה אשר הוטל על הנאשם בת"פ (מחוזי חיפה) 3109-08-17 ביום 30.1.2018, לתקופה של 12 חודשים, באופן ששמונה (8) חודשים יהיו במצטבר והיתרה תהיה חופפת לעונש שהוטל עליו בתיק זה.

סך הכל ירצה הנאשם עונש מאסר בפועל של שלושים ושמונה (38) חודשים.

מאסר זה ימנה החל ממעצרו של הנאשם, ביום 13.12.2021.

- שניים עשר (12) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.

- ששה (6) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון.

- נוכח קשייו הכלכליים כפי שפורט ותנאיי חייו, לא מצאתי להשית על הנאשם ענישה נוספת בעלת ביטוי כלכלי, בדמות פיצויים.

זכות ערעור תוך 45 ימים לבית המשפט העליון.

ניתן היום, ד' שבט תשפ"ג, 26 ינואר 2023, בנוכחות הצדדים.